

## РОЗДІЛ 3

# ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ І ОСВІТІ ДОРΟΣЛИХ

УДК 37.035.6

DOI: 10.31652/2412-1142-2021-59-91-98

### **Білик Оксана Сергіївна**

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов  
Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів, Україна  
ORCID: 0000-0001-6042-1147  
*lubik.anelia@gmail.com*

### **Савка Ірина Володимирівна**

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів  
Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна  
ORCID: 0000-0002-3213-0921  
*savka68@meta.ua*

### **Кушпін Ульяна Володимирівна**

філософії, асистент кафедри іноземних мов для природничих факультетів  
Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна  
ORCID 0000-0002-4256-0765  
*ulyankaborys@gmail.com*

## ІНТЕГРАТИВНИЙ ПІДХІД ДО СТРУКТУРУВАННЯ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

**Анотація.** У статті теоретично обґрунтовано та проілюстровано на конкретних прикладах можливості взаємопов'язаного використання методів навчання (на основі інтеграції структури методу) у професійній підготовці майбутніх перекладачів. Детально проаналізовано метод аналогій та ігровий метод. Охарактеризовано роль у методах навчання, яка належить пошуковій функції аналогії. Висвітлено функції роз'яснювальної аналогії в освітньому процесі, що полягає в перенесенні ознак експресії, чіткості з відомого об'єкта на досліджуваний. Завдяки каузальній аналогії встановлюються причинно-наслідкові зв'язки предметів і явищ, що забезпечує створення проблемних ситуацій, узагальнення даних та виконує дві ключові функції: продуктивну й систематизувальну. Показано можливості аналогії парадигми (висновок через приклад) як однієї із найефективніших видів методу аналогії в навчанні майбутніх перекладачів. Розкрито роль аналогій відношень, які варто інтегрувати за вивчення фахових дисциплін: ілюстративній, відповідності, структурно-функціональній і систематизувальній. Застосування зазначених різновидів аналогій тісно пов'язане зі змістом навчального матеріалу і позначається на параметрах знань студентів. Потребу інтеграції різних видів аналогії зумовлено тим, що при цьому зазвичай виконують декілька часткових завдань у межах структури заняття, які спрямовані на досягнення його дидактичної цілі. Ігровий метод містить розігрування ролей і ділові ігри низки модифікацій. Вони заповнюють нішу в навчальному процесі, яку несла компенсувати іншим методам, не замінюючи їх. Для ділових ігор характерна низка різновидів, спільна ознака яких – елемент гри як форми вільного самовияву людини, що передбачає певну її відкритість. Дуже популярні й методи дидактичної гри, які деякі науковці вважають практичними методами навчання. Проблемні ігри часто виступають як найефективніша та найдієвіша форма реалізації освітньо-технологічних завдань. Усі ігрові методи навчання варто застосовувати в сукупності, формуючи інтеграційну гру, яка має ознаки сюжетно-рольових імітаційних ігор і моделює ролі в імітованій сфері. Заропоновано алгоритм інтеграції навчальних методів на базі структури методу: доведення логіки обрання методу, обґрунтування його інтегративного потенціалу на базі дослідження його будови, обрання структурних складових для інтеграції, обґрунтування дій та операцій вибраних прийомів,

узгодження зі суттю й метою конкретного навчального матеріалу, результативність інтеграційного процесу. У навчальному процесі підготовки перекладачів необхідно забезпечити метод рольової гри який полягає у штучному створенні ситуації, максимально наближеної до реальності.

**Ключові слова:** метод аналогій, ігровий метод, методи дидактичної гри, імітаційні ігри, алгоритм інтеграції навчальних методів, підготовка майбутніх перекладачів.

## 1. ВСТУП

Аналіз різноманітних підходів до використання методів навчання свідчить про те, що ця проблема актуальна, складна і не має на сьогодні остаточного розв'язання. Огляд проблематики методів навчання дозволяє розуміти метод як динамічний процес формування людини, який базується на постійному виборі змісту, способів діяльності викладача та студента, а також на виборі таких умов, за яких студент може брати особисту участь у процесі навчання.

У навчанні фахових дисциплін майбутніх перекладачів у закладах вищої освіти важливу роль відіграє поєднання методів навчання, способів взаємодії викладача і студентів. Інтеграція потребує глибокого проникнення в сутність явищ і об'єктів, формування теоретичних узагальнень, наукових понять. Інтегративний предмет, крім встановленої на основі законів і закономірностей єдності елементів знань, повинен мати ще і спільні (для об'єднаних предметів) методи навчання. міст професійної підготовки майбутніх перекладачів постійно оновлюється, що вимагає, своєю чергою, перегляду методів навчання та дослідження їх взаємодії.

У практиці вивчення фахових дисциплін майбутніх перекладачів наявна низка суперечностей, зокрема між: вимогами суспільства до сучасного перекладача та рівнем його підготовки у закладів вищої освіти; новими вимогами до володіння іноземними мовами та традиційними методами щодо вирішення цього питання; доцільністю використання інтеграції методів навчання як перспективної тенденції і недостатнім рівнем її реалізації у закладах вищої освіти; об'єктивними вимогами до інтеграції методів навчання та недостатньою підготовленістю викладачів до цього виду діяльності.

У психолого-педагогічній літературі досліджувалися питання: інтеграції методів навчання як засіб формування іншомовної компетенції (Білик О. С. [2], Савка І. В. [7], Баранова С. В. [1], Кушпіт У. В. [2], Козловський Ю. М. [5]); інтеграційні процеси в професійній освіті (Мандель Б. Р. [6]); інтелектуальну гру як метод навчання (В. О. Онищук, Якимович Т. Д. [10], Білик, О. С., Кушпіт У. В. [2]); питання методики викладання перекладу (Бондаренко О. М. [3]); методи та формування перекладацької компетенції студентів-перекладачів (Коротяєва І. Б.) тощо.

За безумовної важливості цих досліджень ступінь розробки проблеми інтеграції методів навчання у професійній підготовці майбутніх перекладачів є недостатнім, тому цю проблему вважаємо малодослідженою, хоча в ній закладений значний педагогічний потенціал.

**Метою** пропонованої статті є теоретичне обґрунтування та ілюстрація на конкретних прикладах можливостей взаємопов'язаного використання методів навчання на основі інтеграції структури методу у професійній підготовці перекладачів.

## 2. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Для досягнення належних результатів у навчальному, виховному й розвивальному аспектах студентів замало знати про методи. Варто орієнтуватися в їхній раціональній структурі, можливих різновидах та умовах доцільного застосування. Інакше кажучи, треба розбиратися у прийомах, діях, операціях педагога й студентів, що входять до того чи іншого методу, а також у раціональній послідовності за різних педагогічних ситуацій.

Інтеграція – категорія надзвичайно широка і багатоаспектна, що охоплює фактично усі процеси людської діяльності – від інтеграції країн до інтеграції прийомів навчання.

Виділення «проблематики інтеграції в освітніх межах потребує опори на загально-педагогічні, дидактичні, виховні, управлінські закони та закономірності. Нині маємо в науковому обігу десятки різновидів інтеграції: педагогічну, дидактичну, управлінську, психологічну, соціальну, державну, інтеграцію виховних впливу та багато інших. Для ефективного впровадження інтеграції у практику, автор намагався перш за все забезпечити теоретико-методологічну основу інтеграційних процесів, які є щораз актуальнішими та перспективнішими у розвитку суспільства, зокрема науки і освіти» [5, с. 300].

### 3. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Обґрунтовуючи інтеграцію на базі структури навчального методу, доцільно розглянути два приклади: метод аналогій та ігровий метод.

*Метод аналогій.* Переклади зазвичай виконують аналогічно, тож такий метод може бути вдалим для стимулювання свіжих ідей. Створення нових технічних засобів може підказати схожі ситуації з інших галузей техніки, а також природа й мистецтво. Часто виконання творчих завдань [4, с. 70] ґрунтується на аналогіях із живої природи. Застосовувати такі аналогії з механізмами живої природи нелегко, адже більшість перекладачів належно не підготовлена в цих галузях. Водночас природа пропонує чимало ідей, аби виконати завдання. Тож послуговування методом аналогії під час підготовки майбутніх перекладачів досить ефективне.

Завдяки аналогії «пізнавальна діяльність студентів на основі встановлення подібності між об'єктами спрямовується на реалізацію певних дидактичних цілей – засвоєння нової навчальної інформації, конкретизацію, усвідомлення вивчаного матеріалу, закріплення, запам'ятовування, узагальнення і систематизацію набутих знань» [8, с. 90].

Аналогія як особливий метод міркувань – система пов'язаних між собою дій, що утворюють її дидактичну структурну модель. У навчальному процесі аналогія виконує низку дидактичних функцій. Важлива функція аналогії – пояснювальна. Суть її зводиться до того, що завдяки аналогії уява студентів може збагачуватись добре відомими їм предметними уявленнями, схожими на ті, які вони вивчають.

У теперішніх умовах навчання важливе місце належить пошуковій функції аналогії: студенти здобувають нові знання; ефективніше знаходять способи вирішення заданих проблем, укрупнюються одиниці засвоєння й класифікації потрібних явищ.

Завдяки розкриттю внутрішньої структури аналогії можлива диференціація аналогій на окремі види, встановлення їхніх функцій, через які й завдяки яким можливе управління пізнавальною діяльністю студентів. Для цього варто класифікувати аналогію в дидактиці, основою чого буде класифікаційність знань, здобутих студентами у процесі навчання.

Функція роз'яснювальної аналогії в освітньому процесі полягає в перенесенні ознак експресії, чіткості з відомого об'єкта на досліджуваний. Аналогія роз'яснення в навчанні характерна пояснювальною функцією, яку застосовують, аби конкретизувати уявлення щодо явищ, недоступних для прямих спостережень, забезпечення глибшого сприйняття студентами матеріалу.

Завдяки каузальній аналогії встановлюються причинно-наслідкові зв'язки предметів і явищ. Логічна її основа – припущення, що предмети чи явища зі спільними наслідками повинні мати й однакові причини їхнього виникнення. Такий вид аналогії забезпечує створення проблемних ситуацій, узагальнення даних, інакше кажучи, дві ключові функції: продуктивну й систематизувальну.

Аналогія парадейгми, тобто висновок через приклад, – один із найпоширеніших видів аналогії властивостей. Її сутність – у припущенні: якщо об'єкт, із низкою схожих суттєвих ознак із іншим, також характерний ще одною ознакою  $x$ , то й інший об'єкт, імовірно, має таку ж ознаку. Аналогією парадейгми можна активно послуговуватися, вивчаючи новий матеріал методом пошуку. У навчанні такий вид аналогії здійснює продуктивну функцію.

Важливе значення у навчанні належить аналогіям відношень, які варто інтегрувати за

вивчення фахових дисциплін: ілюстративній, відповідності, структурно-функціональній і систематизувальній.

Застосування зазначених різновидів аналогій прямо пов'язане зі змістом навчального матеріалу і позначається на параметрах знань студентів (систематичності, ґрунтовності, глибині знань тощо). Сутність ілюстративної аналогії – те, що якісь предмет або явище пізнають завдяки такій ілюстративній моделі, в якій переважно абстрагуються від певних їхніх ознак, зоставляючи неодмінно спільні відношення. Ілюстративною моделлю може слугувати як природне, так і штучне явище. Такий різновид аналогії найдоцільніший на стадії розуміння навчального матеріалу, позаяк забезпечує осмислення, усвідомлення явища і «схоплення» ідеї його розв'язання. Важлива функція ілюстративної аналогії полягає в тому, що вона допомагає у створенні моделі об'єкта або явища чи уявленні аналогічного природного явища.

Суть аналогії відповідності в тому, що відношення з одної системи на іншу переносять на базі якоїсь відповідності поміж елементами таких систем. Завдяки такому виду аналогії можливе введення нових понять, досі невідомих, підпорядкованих за аналогією основним законам. Завдяки аналогії відповідності студенти самотужки можуть створювати нові, невідомі їм раніше, поняття. Перспективи такого виду аналогії за належної організації пошукової діяльності студентів неоціненні. Завдяки аналогії відповідності в навчальному процесі не лише осмислюють явища, яке вивчають, а й висувають і вирішують проблему.

Сутність структурно-функціональної аналогії в тому, що висновок ґрунтується на зіставленні схожості структур і функцій, і, навпаки, – від схожості функцій до схожості структур. Структурно-функціональна аналогія дає змогу організувати пошукову діяльність студентів.

Суть систематизувальної аналогії полягає у схожості поміж порівнюваними предметами, впливаючи із загальних принципів та положень, і зумовлена, вочевидь, спільністю їхньої видової природи; при цьому аналог і об'єкт вивчення входять до одної системи. Тобто застосування систематизувальних аналогій доцільне в систематизації й поглибленні знань, аби глибше усвідомити ієрархію понять.

Усі види аналогії, виокремлені за певними ознаками, взаємопов'язані. Застосування тих чи інших видів аналогії раціональне, «коли воно адекватне поставленій частковій дидактичній меті заняття (сприяє сприйманню, усвідомленню, осмисленню чи закріпленню знань, розв'язанню поставлених проблем, раціональній пошуковій діяльності тощо) [8, с. 98]. Абсолютно всі види аналогії згідно з її суттю виконують певну одну дидактичну функцію. Тож для глибшого проникнення в суть навчального матеріалу варто комбіновано застосовувати види аналогії. Унаслідок теоретичного й експериментального дослідження певних видів аналогії виявлено їхні дидактичні функції.

Потребу інтеграції різних видів аналогії зумовлено тим, що при цьому зазвичай виконують декілька часткових завдань у межах структури заняття, які спрямовані на досягнення його дидактичної цілі.

*Ігровий метод.* Сюди належать розігрування ролей і ділові ігри низки модифікацій. Вони заповнюють нішу в навчальному процесі, яку несла компенсувати іншим методам, не замінюючи їх. Завдяки характеру гри навчально-пізнавальної діяльності можливе ознайомлення з особливостями якоїсь фахової діяльності, сприяння відчуттю власної ролі в ній. Основні різновиди ігрових методів активізації навчально-пізнавальної діяльності – метод інсценування і ділові ігри [9, с. 353].

Варто звернути увагу на інтелектуальну гру, де сповна задіяно мислення й пам'ять, а розумові здібності учасників спрямовано на впізнавання та усвідомлення навчального матеріалу, наявна конвергентна та дивергентна продуктивна діяльність для отримання оцінки або логіки наявної ситуації, або точності відповіді чи рішення [6, с. 45].

Метод інсценування дуже схожий на театр, що, викликаючи неабиякі почуття, позначається на емоційно-вольовій сфері індивіда. Характерні ознаки такого методу: озна-

йомлення з конкретною дидактичною ситуацією, що найповніше відповідає фаховій діяльності й потребує вирішення; надання їм функцій реальних посадових осіб; розподіл таких ролей поміж студентами.

Для ділових ігор характерна низка різновидів, спільна ознака яких – елемент гри як форми вільного самовияву людини, що передбачає певну її відкритість. Основна мета ділової гри – формування вмінь і навичок з ухвалення рішень активними особами – майбутніми перекладачами, що конкурують, співпрацюють або змагаються. Сутність ділової гри – моделювання умов, відображення її змісту та системи взаємин фахової діяльності перекладача.

Ділові ігри є навчальними та дослідницькими. Навчальні полягають в імітаційному моделюванні фахової діяльності перекладача стосовно того чи іншого аспекту такої діяльності або поведінки студента за конкретних умов. У процесі дослідницьких ігор моделюють та експериментально вивчають якісь об'єкти, процеси тощо. Ефективність реалізації такого різновиду ділової гри дедалі частіше пов'язують із застосуванням комп'ютера та певних програм.

Дуже популярні й методи дидактичної гри, які деякі науковці вважають практичними методами навчання. Дехто виокремлює їх в особливу групу. Метод дидактичної гри сміливо потрапляє до особливої групи, по-перше, тому, що це вихід за межі наочності, словесності й практичності, вбираючи в себе їхні елементи; по-друге – через особливості, притаманні лише їм. Дидактична гра слугує активною навчальною діяльністю з імітаційного моделювання досліджуваних систем, явищ і процесів. Основна її відмінність від іншої діяльності в тім, що її предмет і є власне людською діяльністю. У дидактичній грі основний тип діяльності – навчальна, вплетена в ігрову й із ознаками спільної ігрової навчальної діяльності.

Дослідивши застосування дидактичних ігор для активізації навчальної діяльності, бачимо, що така гра – один із найважливіших навчальних методів, а процес на її основі є перспективним напрямком теперішньої освіти. Застосування дидактичної гри відповідає теперішнім запитам активізації навчальної діяльності студентів під час навчання. Під час гри спостерігаємо самостійну активізацію, творче опанування студентами наочного змісту навчальної діяльності. Натомість ефективність навчальної діяльності студентів істотно зростає.

Проблемні ігри в певних умовах, як-от за технологізації навчального процесу – найефективніша та найдієвіша форма реалізації освітньо-технологічних завдань. Це розвиває у студентів спроможність науково аналізувати; осмислювати, критично ставитися до позиції як інших учасників, так і фахівців-дослідників, вміти конструктивно нею послуговуватися; визначати проблемні моменти дискусій; вміння конструювати теоретичні методи вирішення проблеми, уникаючи конфліктів; спроможність узагальнювати оцінні судження й вирішувати проблемно-оцінні ситуації.

Ми вважаємо, що майже всі ігрові методи навчання варто застосовувати в сукупності, формуючи інтеграційну гру, яка має ознаки сюжетно-рольових імітаційних ігор. Адже тут моделюються ролі і взаємозв'язок в імітованій сфері. Водночас така гра – дидактична. Інтеграційна гра вміщує діяльність, що відповідає характеру прийнятої у грі ролі. Вона ділова в контексті моделювання фахової ділової практики і застосування такої моделі для заданих у навчальному процесі завдань.

Щоб визначити функції інтеграційної гри, виконувани в освітньому процесі, науковиця Л. Д. Медведєва характеризує її [8, с. 100]. В інтеграційній грі об'єкт моделювання є соціально-економічним процесом з роллю суб'єктів, які взаємодіють у такому процесі. Модель процесу динамічна, на відміну від імітації сфери, модель якої є статичною й не дає змоги розгорнути водночас наочний зміст і соціальний наочний взаємозв'язок. Наочність діяльності в інтеграційній грі ґрунтується на утриманні теорії, що диференційована за низкою дисциплін. У структурі інтеграційної гри такі елементи об'єднуються, набуваючи нової системної наочної форми. Студенти, здійснюючи ігрову діяльність, оперують такими

елементами як цілою системою, не розділяючи наочної форми власної діяльності за окремими сферами дисциплін.

Функції інтеграційної гри – активізувальна, інтегрувальна, навчальна, організаційна тощо. Пропонуємо *алгоритм інтеграції навчальних методів на базі структури методу*: доведення логіки обрання методу, обґрунтування його інтегративного потенціалу на базі дослідження його будови, обрання структурних складових для інтеграції, обґрунтування дій та операцій вибраних прийомів, узгодження зі суттю й метою конкретного навчального матеріалу, результативність інтеграційного процесу.

Одним із поширених методів навчання є кейс-метод (Case-Study). Навчання на основі кейс-методу – це цілеспрямований процес, побудований на всебічному аналізі представлених ситуацій, обговоренні під час відкритих дискусій проблем кейсів і виробленні навичок прийняття рішень. Основна риса кейс-методу є створення проблемної ситуації на основі фактів з реального життя, яка пов'язана з майбутньою професією студентів-перекладачів. Варіантом кейс-технології є метод ситуативних рольових ігор (role playing). Їхнім теоретичним підґрунтям є тлумачення кейс-методу як ділової гри в мініатюрі, оскільки він поєднує професійну діяльність з ігровою і є різновидом інтерактивного навчання. Цей метод застосовується з метою формування в студентів умінь приймати рішення в конкретній ситуації, навичок поведінки у великих і малих групах, конструктивної взаємодії, розв'язання конфліктів, що сприяє адекватному сприйняттю себе та інших учасників ділової ситуації.

#### 4. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Отже, використання інноваційних методів і технологій у процесі підготовки перекладачів має велике значення для активізації пізнавальної діяльності студентів-перекладачів у закладах вищої освіти, формування їхнього уміння здійснювати кваліфікований переклад.

Встановлено, що використання інноваційних підходів до методів навчання, зокрема інтеграції, при підготовці майбутніх перекладачів, перебуває на низькому рівні та потребує нових ідей щодо його підвищення. Втілення інтеграції навчальних методів фахових дисциплін у підготовці майбутніх перекладачів відбувається за розробки методичного підґрунтя інтеграції з різними методиками інтеграції залежно від обраних методів навчання.

Подальшими напрямками дослідження є обґрунтування та конкретизація інтеграції навчальних методів на базі найоптимальнішого методу.

#### СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- [1] Баранова С. В. Актуальні питання методики викладання перекладу [Текст] /С.В.Баранова [Текст] // Вісник Сумського державного ун-ту. Серія: Філологічні науки. – 2002. – №4(37). – С. 12-15.
- [2] Білик, О. С., Кушніг, У. В. Інтеграція методів навчання як засіб формування іншомовної компетенції майбутнього вчителя фізики. Engineering sciences: development prospects in countries of Europe at the beginning of the third millennium, vol. 1. Stalowa Wola, Poland: Izdevnieciba “Baltija Publishing”.– 2018. p. 23-24.
- [3] Бондаренко О. М., Коротяєва І. Б. Практичні методи та система вправ для формування перекладацької компетенції у студентів-перекладачів. [Текст] / О.М. Бондаренко, І. Б.Коротяєва // Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Серія: Філологічні науки. – 2014. – С. 173-174.
- [4] Головенко А. Г. Типологія інженерних творчих задач / А. Г. Головенко // Нові технології навчання : наук.-метод. зб. — К. : ІСДО, 1995. — Вип. 13. — С. 68—73.
- [5] Козловський Ю. М. Інтеграційні процеси в професійній освіті: методологія, теорія, методики [Текст] : монографія / Юрій Михайлович Козловський. - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. - 420 с.
- [6] Мандель Б. Р. Интеллектуальная игра : на перекрестке научных дисциплин / Б. Р. Мандель // Педагогика. — 2006. — № 7. — С. 44—48.
- [7] Савка І. В. Застосування інтерактивних методів навчання в процесі підготовки мабутьніх фахівців з перекладу/ І. В. Савка, Т. І. Яремко, С. Г. Гульченко // Збірн. наук. праць міжнародної науково-практичної конференції «Impatto Dell'innovazione Sulla Scienza: Aspetti Fondamentali E Applicati».June, 26. Verona, Italia. T. 2. – 2020. – L'ОГОΣ. – С. 46 – 49.

- [8] Функції і структура методів навчання : / під ред. В. О. Онищука. — К. : Радянська школа, 1975. — 159 с.
- [9] Ягупов В. В. Педагогіка. — К. : Либідь, 2002. — 560 с.
- [10] Якимович, Т. Д., Білик, О. С., & Кушпіт, У. В. (2019). Інтегративний підхід до методів підготовки вчителів в умовах змішаного навчання. *Балканско научно обозрение, Т. 3, 2(4), 73-75*
- [11] The Kozlovska, I., Savka, I., & Kushpit, U. (2019). Features of formation of foreign language competency of the future physics teacher: integrated approach. *Annual conference on current foreign languages teaching issues in higher education: Conference proceedings.* (p. 120-122). Kyiv, Ukraine: National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute".

## INTEGRATED APPROACH TO STRUCTURING TRAINING METHODS IN PROFESSIONAL TRAINING OF TRANSLATORS

### **Bilyk Oksana Serhiivna**

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Foreign Languages of the National University "Lviv Polytechnic", Lviv, Ukraine

ORCID: 0000-0001-6042-1147

*lubik.anelia@gmail.com*

### **Savka Iryna Volodymyrivna**

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Foreign Languages for the Humanities of Ivan Franko National University of Lviv, Lviv, Ukraine

ORCID: 0000-0002-3213-0921

*savka68@meta.ua*

### **Kushpit Ulyana Volodymyrivna**

Philosophy, Assistant Professor of Foreign Languages

for the faculties of natural sciences of Ivan Franko National University of Lviv, Lviv, Ukraine

ORCID 0000-0002-4256-0765

*ulyankaborys@gmail.com*

**Abstract.** The article theoretically substantiates and illustrates on specific examples the possibility of interconnected use of teaching methods (based on the integration of the method structure) in the training of future translators. The method of analogies and the game method are analyzed in detail. The role in teaching methods which belongs to the search function of analogy is described. The functions of explanatory analogy in the educational process which consists in the transfer of signs of expression, clarity from a known object to the subject are highlighted. Due to the causal analogy, causal relationships of objects and phenomena are established, which ensures the creation of problem situations, generalization of data and performs two key functions: productive and systematizing. The possibilities of the analogy of paradigm (conclusion through an example) as one of the most effective types of the method of analogy in the training of future translators are shown. The role of analogies of relations that should be integrated in the study of professional disciplines is revealed as illustrative, correspondence, structural and functional and systematization. The need for integration of different types of analogy is due to the fact that they usually perform several partial tasks within the structure of the lesson, which are aimed at achieving its didactic goal. The game method includes role-playing and business games of a number of modifications. They fill a niche in the learning process that cannot be compensated by other methods without replacing them. Business games are characterized by a number of varieties, the common feature of which is an element of the game as a form of free self-expression of man, which implies a certain openness. Methods of didactic play, which some scholars consider to be practical teaching methods, are also very popular. Problem games often act as the most effective and efficient form of educational and technological tasks. All game teaching methods should be applied together, forming an integration game that has the characteristics of story-role simulation games and models roles in the simulated area. The algorithm of integration of educational methods on the basis of structure of method is proved: proof of logic of choice of method, substantiation of its integrative potential on the basis of research of its structure, choice of structural components for integration, substantiation of actions and operations of the chosen receptions, coordination with essence and purpose of concrete educational material. In the educational process of training translators it is necessary to provide a method of role-playing game which consists in artificial creation of the situation as close as possible to reality,

**Key words:** method of analogies, game method, methods of didactic game, simulation games, algorithm of integration of educational methods, training of future translators.

## References (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

- [1] Baranova S. V. Aktualni pytannia metodyky vykladannia perekladu [Current issues of translation teaching methods] /S.V.Baranova // Visnyk Sumskoho derzhavnogo un-tu. Seriya: Filolohichni nauky. – 2002. – №4(37). – S. 12-15. [In Ukrainian]
- [2] Bilyk, O. S., Kushpit, U. V. (2018). Intehratsiia metodiv navchannia yak zasib formuvannia inshomovnoi kompetentsii maibutnoho vchytelia fizyky. [Integration of teaching methods as a means of forming the foreign language competence of the future physics teacher]. Engineering sciences: development prospects in countries of Europe at the beginning of the third millennium, vol. 1. (p. 23-24). Stalowa Wola, Poland: Izdevnieciba “Baltija PUBLISHING”. [In Ukrainian]
- [3] Bondarenko O. M., Korotiaieva I. B. Praktychni metody ta systema vprav dlia formuvannia perekladatskoi kompetentsii u studentiv-perekladachiv. [Practical methods and system of exercises for the formation of translation competence in students-translators.] / O.M. Bondarenko, I. B.Korotiaieva // Naukovi zapysky NDU im. M. Hoholia. Seriya: Filolohichni nauky. – 2014. – S. 173-174. [In Ukrainian]
- [4] Holovenko A. H. Typolohiia inzhenernykh tvorchykh zadach [Typology of engineering creative tasks] / A. H. Holovenko // Novi tekhnolohii navchannia : nauk.-metod. zb. – K. : ISDO, 1995. – Vyp. 13. – S. 68 –73. [In Ukrainian]
- [5] Kozlovskiy Yu. M. Intehratsiini protsesy v profesiinii osviti: metodolohiia, teoriia, metodyky [Integration processes in vocational education: methodology, theory, techniques] : monohrafiia / Yurii Mykhailovych Kozlovskiy. - Lviv : Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki, 2018. - 420 s. [In Ukrainian]
- [6] Mandel B. R. Yntellektualnaia yhra : na perekrestke nauchnykh dystsyplin [Intellectual game: at the crossroads of scientific disciplines] / B. R. Mandel // Pedahohyka. – 2006. – № 7. – S. 44 – 48. [in Russian]
- [7] Savka I. V. Zastosuvannia interaktyvnykh metodiv navchannia v protsesi pidhotovky mabutnikh fakhivtsiv z perekladu [Application of interactive teaching methods in the process of training future translation specialists] / I. V. Savka, T. I. Yarenko, S. H. Hulchenko // Zbirn. nauk. prats mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii «Impatto Dell'innovazione Sulla Scienza: Aspetti Fondamentali E Applicati».June, 26. Verona, Italia. T. 2. – 2020. – L'OHOR. – C. 46 – 49. [In Ukrainian]
- [8] Funktsii i struktura metodiv navchannia : [Functions and structure of teaching methods] / pid red. V. O. Onyshchuka. — K. : Radianska shkola, 1975. — 159 s. [In Ukrainian]
- [9] Iahupov V. V. Pedahohika. [Pedagogics] — K. : Lybid, 2002. — 560 s. [In Ukrainian]
- [10] Iakymovych, T. D., Bilyk, O. S., & Kushpit, U. V. (2019). Intehrativnyi pidkhid do metodiv pidhotovky vchyteliv v umovakh zmishanoho navchannia. [An integrative approach to teacher training methods in blended learning]. Balkansko nauchno obozrenye, T. 3, 2(4), 73-75. [In Ukrainian]
- [11] The Kozlovska, I., Savka, I., & Kushpit, U. (2019). Features of formation of foreign language competency of the future physics teacher: integrated approach. Annual conference on current foreign languages teaching issues in higher education: Conference proceedings. (p. 120-122). Kyiv, Ukraine: National Technical University of Ukraine “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute. [In English]

УДК 37.022:37.011

DOI: 10.31652/2412-1142-2021-59-98-105

**Давидюк Марина Олександрівна**

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна  
ORCID 0000-0002-2055-601X  
*marina\_davydyuk@ukr.net*

**Пашенко Олеся Михайлівна**

вчитель французької мови, НВК «Школа АІСТ», м. Вінниця, Україна  
*98lesya.pashchenkoo@gmail.com*

## ІМЕРСИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ: ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ І ПРАКТИКИ УСПІШНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ

**Анотація.** В статті описано досвід створення імерсивного освітнього середовища в закладі освіти. Поняття «імерсивність» означає «занурення» або «ефект присутності». Імерсивність нині трактують як комплекс відчуттів людини, котра перебуває у штучно створеному тривимірному